

Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austriackiego.**Część XXV.**

wydana i rozesłana

w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 9. Marca 1850,

w wydaniu niniejszem dwujęzycznym: 22. Listopada 1851.

56.

**Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia
23. Stycznia 1850.****w przedmiocie prowizorycznego ustanowienia władzy szkolnej krajowej w Czechach.**

Najjaśniejszy Pan; J. C. Moś raczył Najwyższem postanowieniem Swojem z d. 24. Października 1849 zezwolić na prowizoryczne zaprowadzenie władz szkolnych krajowych.

W skutek tego rozporządza się dla królestwa czeskiego, co następuje:

§. 1.

Rząd wykonywać będzie na przyszłość przez władzę szkolną krajową nadzor i kierunek szkół ludowych i średnich, jak dalece te ostatnie podlegają ministerstwu oświecenia.

A. O urządzeniu władzy szkolnej krajowej.

§. 2.

Władza szkolna krajowa tworzyć będzie sekcję namiestnikostwa, i podlegać w tym względzie bezpośrednio namiestnikowi, pośrednio zaś ministerstwu wyznań i oświecenia.

§. 3.

Członkowie Rady szkolnej urzędować będą jako radcy namiestnika, którzy na jego odpowiedzialność działają, zostawione jest zatem do jego woli oznaczyć przypadki, w których wyznaczone sobie sprawy wprost, lub dopiero po wspólnej naradzie załatwiać mają. Wszelkie rozporządzenia i relacye będą czynione w imieniu władzy szkolnej krajowej pod aprobacją namiestnika lub członka władzy szkolnej krajowej, przezeń wyznaczonego. Podania do niej stosować należy pod napisem: Do władzy szkolnej krajowej w Czechach.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

XXV. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 9. März 1850.
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 22. November 1851.

56.

Verordnung des Ministeriums des Cultus und Unterrichts vom 23. Jänner 1850,

betreffend die Einsetzung einer provisorischen Landesschulbehörde in Böhmen.

Seine Majestät haben mit Allerhöchster Entschliessung vom 24. October 1849 die Einsetzung von provisorischen Landesschulbehörden zu genehmigen geruht.

Demgemäss wird für das Königreich Böhmen Folgendes angeordnet:

§. 1.

Die der Regierung obliegende Beaufsichtigung und Leitung der Volks- und Mittelschulen, insoweit die letzteren dem Ministerium des Unterrichts unterstehen, wird künftig durch eine Landesschulbehörde ausgeübt.

A. Einrichtung der Landesschulbehörde.

§. 2.

Die Landesschulbehörde bildet eine Section der Statthaltereie, und ist als solche unmittelbar dem Statthalter, mittelbar aber dem Ministerium des Cultus und Unterrichts untergeordnet.

§. 3.

Die Mitglieder der Landesschulbehörde fungiren als Rätthe des Statthalters; sie wirken unter seiner Verantwortlichkeit, und es liegt daher in seinem Ermessen, zu bestimmen, in welchen Fällen sie die ihnen zugewiesenen Geschäfte unmittelbar oder erst nach vorläufiger Collegialberathung zu besorgen haben. Alle Erlässe und Berichte ergehen im Namen der Landesschulbehörde unter Approbation des Statthalters oder des von ihm dazu bestimmten Mitgliedes der Landesschulbehörde. Die Zuschriften an sie sind zu stylisiren: An die Landesschulbehörde von Böhmen.

§. 4.

Władza szkolna prowizoryczna składać się będzie:

1. z referenta administracyjnego dla spraw zewnętrznych szkół. t. j. dla spraw polityczno-ekonomicznych;
2. z członków, wybranych ze względu na różne rodzaje szkół, którzy, jako mężowie specjalnych wiadomości kierować będą wewnętrznymi t. j. umiejętno-pedagogicznymi sprawami szkół.

Wszyscy członkowie nosić będą tytuł „radców szkolnych“

§. 5.

Referenta administracyjnego wyznaczy namiestnik z rzędu urzędników politycznych. On pozostaje w tym rządzie, z rangą i płacą radcy obwodowego klasy pierwszej.

Resztę członków oznaczy prowizorycznie ministerstwo oświecenia; takowi pobierać będą oprócz swej płacy tymczasowo stosowny dodatek do funkcyj. Na podróże, które odbywać będą w obowiązku swej służby, otrzymają przepisane wynagrodzenie za koszta podróży i dycty według 7^{mej} klasy.

§. 6.

W sprawach, w których pomoc dla władzy szkolnej pożądaną się wydaje, namiestnik zasięgać będzie czyli to ustnie czy piśmiennie rady mężów w rzeczy biegłych, zewnątrz władzy szkolnej krajowej.

Przez wzgląd na takową potrzebę może być udzielony tytuł „radców szkolnych” znakomitym nauczycielom, nie będącym członkami władzy szkolnej krajowej.

W pewnych sprawach pojedynczych, mających większą wagę i wymagających wszechstronnego rozpoznania można przyjść w pomoc władzy szkolnej przez ustanowienie komisji doradczych.

§. 7.

Do spraw conceptowych i kancelaryjnych dodani będą władzy szkolnej krajowej:

2 koncepciści,

2 adjunkci conceptowi,

1 prowadzący proiokół, wszyscy z rangą i płacą urzędników obwodowo-rządowych tego samego stopnia.

Namiestnik mianuje takowych z rzędu urzędników politycznych, oni pozostają także w tym rządzie.

Sprawy ekspedytu i registratury załatwiać będą urzędy pomocnicze namiestnikostwa.

B. O zakresie działania władzy szkolnej krajowej.

§. 8.

Zakres władzy szkolnej krajowej, o ile takowy ustawami lub rozporządzeniami nie zostanie zmieniony, co do szkół pod jej zarządem stojących, jest ten sam, który miało w tej mierze rozwiązane gubernium.

§. 4.

Die provisorische Landesschulbehörde besteht:

1. aus einem administrativen Referenten für die äussere, d. i. die politisch-ökonomischen Angelegenheiten der Schulen;
2. aus mit Rücksicht auf die verschiedenen Arten der Schulen zu wählenden Mitgliedern, welchen als Männern von specieller Sachkenntniss die inneren, d. h. die wissenschaftlich-pädagogischen Angelegenheiten der Schulen obliegen.

Sämmtliche Mitglieder führen den Titel „Schulräthe“.

§. 5.

Der administrative Referent wird von dem Statthalter aus dem Status der politischen Beamten gewählt, und bleibt in diesem Status. Er hat den Rang und Gehalt eines Kreisrathes erster Classe.

Die übrigen Mitglieder werden provisorisch vom Unterrichtsministerium bestellt; sie erhalten vorläufig eine angemessene Functionszulage zu ihrem sonstigen Activitätsgehalte; für die im Dienste zu machenden Reisen beziehen sie die vorschriftsmässige Reisekostenvergütung und Diäten nach der 7. Classe.

§. 6.

Zur Unterstützung der Landesschulbehörde bei Geschäften, die eine solche wünschenswerth machen, ist vom Statthalter der mündliche oder schriftliche Beirath sachverständiger Männer ausserhalb der Landesschulbehörde einzuholen.

Mit Rücksicht auf dieses Bedürfniss kann ausgezeichneten Schulmännern, welche nicht Mitglieder der Landesschulbehörde sind, der Titel von Schulrätchen verliehen werden.

Für einzelne Angelegenheiten von grösserer Wichtigkeit, welche eine besonders vielseitige Erwägung erfordern, kann die Landesschulbehörde durch beratende Commissionen unterstützt werden.

§. 7.

Als Hilfspersonale für Concepts- und Kanzleigeschäfte werden der Landesschulbehörde beigegeben:

2 Concipisten,

2 Conceptsadjuncten,

1 Protokollsführer, sämmtlich mit dem Range und Gehalte der gleichnamigen Kreis-Regierungsbeamten.

Sie werden vom Statthalter aus dem Status der politischen Beamten bestellt und bleiben in diesem Status.

Die Geschäfte des Expedites und der Registratur werden durch die Hilfsämter der Statthallerei besorgt.

B. Wirkungskreis der Landesschulbehörde.

§. 8.

Der Wirkungskreis der Landesschulbehörde ist, in soferne er nicht durch Gesetze oder Verordnungen abgeändert wird, in Betreff der ihr unterstehenden Schulen derselbe, welchen das aufgelöste Gubernium in dieser Beziehung inne gehabt hat.

§. 9.

Wszelkie zatem wnioski, proźby, relacye, zażalenia itd., pochodzące od szkół ludowych i średnich lub od osób i korporacyj w sprawach tychże szkół, stosowane być winny do władzy szkolnej krajowej, a jeżeli przechodzą jej zakres, przesłane od takiej do ministerstwa.

Równie też winny wszelkie rozstrzygnięcia i rozporządzenia, wydane ze strony ministerstwa oświecenia w sprawach tychże szkół przechodzić przez władzę szkolną krajową.

§. 10.

Zakres władzy szkolnej krajowej nie powinien się ograniczać na korespondencyach piśmiennych; żądaniem jej raczej jest, stosownie do instrukcyj, mających być w tym względzie wydanymi, starać się o to, ażeby członkowie jej w podróżach po kraju przekonywali się o stanie, w jakim się szkoły znajdują, i przez wpływ swój osobisty do polepszenia takowego dążyli.

Co do gimnazyów w szczególności.

§. 11.

Jeżeli opróżnione zostanie miejsce dyrektora lub nauczyciela, władza szkolna krajowa winna w tym przypadku, w którym mianowanie od władz rządowych zawisło, czynić propozycyę swoje; tam zaś, gdzie rząd tylko udziela potwierdzenie swe, winna co do zamierzonego obsadzenia objawić ministerstwu opinię swoją. Co do mianowania na opróżnione miejsce nauczycielskie winna zażądać wprzód opinii od dyrektora.

§. 12.

Ona czynić będzie wnioski co do ustalenia, kwieskowania, pensyonowania i złożenia z urzędu dyrektorów i nauczycieli, wyrzeka nagany w razie potrzeby, lub czyni wnioski ministerstwu w tym przedmiocie, równie jak co do odznaczenia, dodatków do osoby, remuneracyj dla uznania szczególnych zasług.

§. 13.

Ona mianuje zastępców, lub potwierdza takowych za propozycyą dyrektora.

§. 14.

Ona udziela urlopy nauczycielom mianowanym przez rząd, najdalej na przeciąg miesiąca jednego, proźby o urlop dłuższy winna przedłożyć ministerstwu z opinią swą.

§. 15.

Ona załatwiać winna protokoły posiedzeń ciał nauczycielskich, mające jej być regularnie przesyłane, równie jak szczególne plany nauk dla każdego gimnazyum z osobna mające jej być przedłożone przed zaczęciem każdego roku szkolnego i obejmujące rozkład przedmiotów naukowych i innych czynności pomiędzy nauczycieli, równie jak porozdzielenie wykładów na pojedyncze klasy i kursa i wykaz mających się używać ksiąg naukowych i pomoeniczych.

§. 16.

Wnioski ciał nauczycielskich co do zaprowadzenia nowych księzek szkolnych, władza szkolna winna odrzucić, jeżeli takowe uzna za niestosowne, w przeciwnym razie zaś przesać ministerstwu wraz z opinią swoją.

§. 9.

Es sind demnach alle von den Volks- und Mittelschulen, oder von Personen und Körperschaften ausgehenden Anträge, Gesuche, Berichte, Beschwerden u. s. w. die Angelegenheiten dieser Schulen, an die Landesschulbehörde zu richten, und wenn sie ihren Wirkungskreis überschreiten, von ihr an das Ministerium einzubegleiten.

Ebenso ergehen alle vom Unterrichtsministerium in Angelegenheiten dieser Schulen zu erlassenden Entscheidungen und Verordnungen durch die Landesschulbehörde.

§. 10.

Der Wirkungskreis der Landesschulbehörde hat sich keineswegs auf den schriftlichen Verkehr zu beschränken, sondern es ist die Aufgabe derselben, durch ihre Mitglieder nach den hiefür ihnen zu ertheilenden Instructionen regelmässige Bereisungen des Landes vorzunehmen, um den Zustand des Unterrichtswesens zu erforschen und durch persönliches Einwirken auf die Verbesserung desselben hinzuarbeiten.

In Betreff der Gymnasien insbesondere.

§. 11.

Ist die Stelle eines Directors oder Lehrers erlediget, so hat die Landesschulbehörde da, wo die Anstellung von den Staatsbehörden ausgeht, ihre Vorschläge zu machen; wo der Staat nur die Bestätigung ertheilt, hat sie die vorgeschlagene Besetzung dem Ministerium zu begutachten. Ueber Besetzung erledigter Lehrerstellen hat sie vorerst das Gutachten des Directors einzuholen.

§. 12.

Sie stellt Anträge auf Stabilerklärung, Quiescirung, Pensionirung und Dienstentlassung der Directoren und Lehrer, spricht erforderlichen Falles Rügen aus, oder beantragt sie beim Ministerium, trägt zur Anerkennung besonderer Verdienste auf Auszeichnungen, Personalzulagen, Remunerationen an.

§. 13.

Supplenten werden von ihr entweder bestellt oder auf den Vorschlag des Directors bestätigt.

§. 14.

Sie ertheilt Urlaubsbewilligungen an die vom Staate bestellten Lehrer bis zur Dauer eines Monates, Gesuche um längere Beurlaubung hat sie mit ihrem Gutachten dem Ministerium vorzulegen.

§. 15.

Die regelmässig einzusendenden Sitzungsprotokolle der Lehrkörper, so wie die für jedes Schuljahr zum vorhinein vorzulegenden speciellen Lehrpläne der einzelnen Gymnasien, welche die Vertheilung der Lehrfächer und der sonstigen Geschäfte an die Lehrer, die Vertheilung des Lehrstoffes an die einzelnen Classen und Semester, und die Angabe der zu gebrauchenden Lehr- und Hilfsbücher enthalten müssen, sind von ihr zu erledigen.

§. 16.

Anträge der Lehrkörper auf Einführung neuer Schulbücher hat sie, wenn die Bücher von ihr als ungeeignet befunden werden, zurückzuweisen, im entgegengesetzten Falle aber mit ihrem Gutachten an das Ministerium einzubegleiten.

§. 17.

Egzaminów dojrzałości, mających być zaprowadzonymi, winna dogłędać i takowymi kierować.

§. 18.

Projektowane ze strony pewnych ciał nauczycielskich szczegółowe rozporządzenia w przedmiocie karności, propozycje co do zaprowadzenia feryj w ciągu roku szkolnego, tudzież co do zmiany lub zupełnego zniesienia egzaminów, władza szkolna winna albo zatwierdzić albo odrzucić.

§. 19.

Uczniów, nie mających zamiaru uczyć się do klas wyższych nad klasę czwartą, może uwolnić od uczenia się greckiej mowy, na wniosek ciała nauczycielskiego.

§. 20.

Dla rodziców i opiekunów uczniów stanowić będzie władza szkolna najbliższą instancją do wnoszenia rekursów przeciw orzeczeniom gimnazyów, przez które się skrzywdzonymi być sądzą.

O wykluczeniu ucznia z gimnazyum należy jej donieść; co do wykluczenia ucznia z gimnazyów w kilku lub we wszystkich krajach koronnych, winna czynić przedstawienia do ministerstwa.

§. 21.

Leżące niegdyś w zakresie gubernium prawa uwalniania od taksy szkolnej i nadawania stypendyów, przeznaczonych wyłącznie dla gimnazyów, przejdą na władzę szkolną krajową.

§. 22.

Treść dogmatyczna wykładu religii nie należy do jej zakresu; należy zaś do tegoż postępowanie dydaktyczne i pedagogiczne nauczycieli religii w ogóle, równie jak stanowisko ich jako członków ciał nauczycielskich.

Thun m. p.

Załączenie do Nru 56.

Instrukcja dla członków władzy szkolnej krajowej w Czechach.

Członkowie władzy szkolnej krajowej, których liczba aż do dalszego uzupełnienia tymczasowo na 4 ustanawia się, jako to: jeden referent administracyjny, jeden radca szkolny dla szkół ludowych, i dwóch inspektorów gimnazyalnych, określony mają sobie zakres działania, równie jak wynikające z niego obowiązki i prawa w rozporządzeniu z dnia 23. Stycznia 1850, wydanem w przedmiocie zaprowadzenia władzy szkolnej krajowej.

Oprócz tego i dla uzupełnienia i objaśnienia przepisów tamże zawartych, rozporządza się dalej, co następuje:

A. O referencie administracyjnym.

Ten załatwia zewnętrzne, t. j. polityczno-ekonomiczne sprawy szkół, oprócz tego sprawy funduszowe i fundacyjne, sprzedaż książek szkolnych, i prowadzi sprawy kancelaryjne władzy szkolnej krajowej.

Oprócz tego obowiązany jest z wyszczególnionymi pod B. I. odmianami do załatwiania spraw bieżących szkół ludowych i aż do zamianowania osobnego referenta dla

§. 17.

Die einzuführenden Maturitätsprüfungen hat sie durch ihre betreffenden Mitglieder zu überwachen und zu leiten.

§. 18.

Von einzelnen Lehrkörpern entworfene specielle Disciplinanordnungen, Vorschläge über Anordnung der Ferien während des Schuljahres und über Abänderung oder Abstellung der öffentlichen Prüfungen hat sie zu genehmigen oder zurückzuweisen.

§. 19.

Schüler, welche nicht über die ersten vier Classen des Gymnasiums hinaus studiren wollen, kann sie auf Antrag des Lehrkörpers vom Erlernen des Griechischen dispensiren.

§. 20.

Für die Eltern oder Vormünder der Schüler ist sie die nächste Recursinstanz gegen Entscheidungen der Gymnasien, durch welche sie sich beeinträchtigt glauben.

Die Ausschliessung eines Schülers von einem Gymnasium ist ihr anzuzeigen; die Ausschliessung eines Schülers von den Gymnasien mehrerer oder aller Kronländer hat sie beim Ministerium zu beantragen.

§. 21.

Die früher dem Gubernium zugestandenen Rechte der Befreiung vom Unterrichtsgelde und der Verleihung derjenigen Stipendien, welche ausschliesslich für Gymnasien gestiftet sind, haben auf die Landesschulbehörde überzugehen.

§. 22.

Der dogmatische Inhalt des Religionsunterrichtes gehört nicht in ihren Wirkungskreis; wohl aber das didactische und pädagogische Benehmen der Religionslehrer im Allgemeinen, sowie die Stellung derselben als Mitglieder der Lehrkörper.

Thun m. p.

Beilage zu Nr. 56.

Instruction für die Mitglieder der Landesschulbehörde in Böhmen.

Die Mitglieder der Landesschulbehörde, deren bis zur weiteren Vervollständigung einstweilen vier seyn werden, und zwar ein administrativer Referent, ein Schulrath für die Volksschulen, und zwei Gymnasial-Inspectoren, haben ihren Wirkungskreis und die daraus für sie entspringenden Pflichten und Rechte zu entnehmen aus der die Einsetzung der Landesschulbehörde betreffenden Verordnung vom 23. Jänner 1850.

Ueberdiess wird ihnen als Ergänzung und Erläuterung des dort Enthalteneu, Folgendes zur genauen Befolgung vorgeschrieben:

A. Der administrative Referent.

Er besorgt die äusseren, d. i. die politisch-ökonomischen Angelegenheiten der Schulen, dazu die Fonds- und Stiftungsangelegenheiten, den Schulbücher-Verachleiss, und leitet die Kanzleigeschäfte der Landesschulbehörde.

Er hat überdiess unter den B, I, bezeichneten Modalitäten auch die currenten Angelegenheiten der Volksschulen und bis zur Ernennung eines besonderen Fachreferenten für die Real-

szkół realnych do załatwiania wszelkich spraw tychże szkół w tym samym sposobie, jak to dotychczas rozwiązane gubernium czynić było obowiązane.

B. Inni radzcy szkolni.

1. Mając sobie powierzony dozór i kierunek spraw wewnętrznych t. j. umiejętno-pedagogicznych szkół szczegółowo sobie przydzielonych, tem samem mają prawo, dla związku ścisłego spraw wewnętrznych i zewnętrznych wpływać na sprawy zewnętrzne radą swoją we wszelkich wydarzeniach większej wagi, i czynić wnioski, jakie się im w tej mierze wydadzą potrzebnymi. Tym końcem winien referent administracyjny udzielić im do przejrzenia akta dotyczące.

2. Dla zbadania stanu rzeczy naukowej winni są za dozwoleńm namiestnika odbywać częste podróże. O każdej takowej podróży obowiązani są przedłożyć relację, a po upływie każdego roku szkolnego złożyć relację główną o stanie oddanych pod swój dozór zakładów szkolnych namiestnikowi, który takową ministerstwu przesłać winien.

3. Należy pamiętać na to, ażeby w relacjach i propozycjach, dochodzących do ministerstwa od Rady szkolnej, widocznymi zostały opinie osobiste właściwego radzcy szkolnego. Mianowicie relacje o podróży i relacje roczne, także ważniejsze propozycje i wnioski winny nosić podpis radzcy szkolnego, od którego pochodzą, takowe przedłożyć namiestnik ministerstwu po naradzie kolegialnej lub bez takowej.

4. Jeżeli w jakim przedmiocie, odnoszącym się szczególnie do wewnętrznych spraw szkół lub do osoby dyrektora lub nauczyciela, okaże się różnica co do zdań między namiestnikiem a właściwym radzcą szkolnym, wówczas należy przed wykonaniem rozporządzenia przedłożyć z reguły rzecz ministerstwu do rozstrzygnięcia. Jeżeli zwłoka pociąga niebezpieczeństwo za sobą, wówczas wprowadzić namiestnik ma prawo postąpić według swego zdania. wszelako winien o tem, co uczynił, natychmiast złożyć relację ministerstwu.

5. Jest także zadaniem radzców szkolnych za pomocą referenta administracyjnego zbierać i układać wszelkie daty statystyczne, odnoszące się do szkół im powierzonych, a potrzebne do skutecznego kierowania zakładami naukowemi.

I. O radzcy szkolnym dla szkół ludowych.

1. Tymczasowo, i jak długo załatwienie spraw bieżących, dotyczących szkół ludowych, przy referencie administracyjnym pozostanie (A), działać będzie takowy jako członek doradczy bez zakresu wykonawczego, tak w wewnętrznych jako też stojących z niemi w związku zewnętrznych sprawach szkół ludowych.

2. Zadaniem jego jest:

- a) nabyć dokładnej wiadomości o stanie szkół ludowych;
- b) zbadać i ożywić siły, zdolne szczególnie do podźwignienia szkół ludowych w kraju;
- c) podawać do wiadomości rządu projekta i wnioski co do takich środków, przez które rząd wpływać może na poprawienie stanu szkół w ogólności i w szczególności;

schulen auch die sämmtlichen Angelegenheiten der letzteren in der Weise zu besorgen, wie sie bisher dem aufgelösten Gubernium obgelegen sind.

B. Die übrigen Schulräthe.

1. Indem diese die inneren, d. i. die wissenschaftlich-pädagogischen Angelegenheiten der ihnen speciell zugewiesenen Schulen zu beaufsichtigen und zu leiten haben, steht es ihnen wegen des Zusammenhanges der inneren Angelegenheiten mit den äusseren zu, auch auf die letzteren in allen wichtigeren Fällen einen berathenden Einfluss zu nehmen, und ihnen, in Betreff derselben nöthig scheinende Anträge zu stellen. Zu diesem Zwecke sind ihnen die betreffenden Geschäftsstücke von dem administrativen Referenten zur Einsicht mitzutheilen.

2. Sie haben zur Erforschung des Zustandes des Unterrichtswesens mit Zustimmung des Statthalters öftere Reisen zu unternehmen. Ueber jede solche Reise ist von ihnen ein Reisebericht und nach jedem Schuljahre ein Hauptbericht über den Zustand der ihrer Aufsicht unterstellten Lehranstalten dem Statthalter und durch diesen dem Ministerium vorzulegen.

3. Es ist dafür zu sorgen, dass in den von der Landesschulbehörde an das Ministerium zu erstattenden Berichten und Vorschlägen, die persönlichen Ansichten des betreffenden Schulrathes stets ersichtlich seien. Namentlich sind die Reise- und Jahresberichte, sowie wichtigere Vorschläge und Anträge mit der Unterschrift des Schulrathes, von welchem sie ausgehen, zu versehen, und werden von dem Statthalter entweder nach collegialer Berathung derselben oder ohne sie, dem Ministerium vorgelegt.

4. Wenn über eine zu treffende Verfügung, welche eine vorherrschend innere Angelegenheit der Schulen, oder die Person eines Directors oder Lehrers betrifft, eine Differenz zwischen der Ansicht des Statthalters und des betreffenden Schulrathes stattfindet, so ist dieselbe in der Regel, ehe die Verfügung getroffen wird, dem Ministerium zur Entscheidung vorzulegen. Ist Gefahr am Versuge, so steht es zwar dem Statthalter zu, nach seiner Ansicht vorzugehen, jedoch ist das Verfügte dem Ministerium unverzüglich anzuzeigen.

5. Es ist ferner Aufgabe dieser Schulräthe, alle diejenigen statistischen Daten, welche sich auf die ihnen zugewiesenen Schulen beziehen, und deren verlässliche Übersicht ein Erforderniss einer zweckmässigen Leitung des Unterrichtswesens ist, mit Beihilfe des administrativen Referenten herbeizuschaffen und zusammenzustellen.

I. Der Schulrath für die Volksschulen.

1. Dieser hat einstweilen, während die Erledigung der die Volksschulen betreffenden currenten Geschäfte dem administrativen Referenten verbleibt (A), als berathendes Mitglied ohne executiven Wirkungskreis, bei den inneren und den damit zusammenhängenden äusseren Angelegenheiten der Volksschulen zu wirken.

2. Seine Aufgabe ist:

- a) genaue Kenntniss des Zustandes des Volksschulwesens;
- b) Auffindung und Belebung aller jener Kräfte, welche das Volksschulwesen im Lande wahrhaft zu fördern vorzugsweise geeignet sind;
- c) Anregung alles dessen durch an die Regierung zu erstattende Vorschläge und Anträge, wodurch die Regierung auf Verbesserung des Volksschulwesens im Allgemeinen und im Einzelnen zu wirken vermag;

a) radzić nad stroną pedagogiczną, i nad sprawami bieżącymi większej wagi, w którymto celu referent administracyjny przedłoży mu akta, odnoszące się do tych przedmiotów, końcem przeglądu i objawienia zdania w tej mierze.

3. Szczególniej winien w działaniu swoim mieć na oku następujące dwie zasady:

a) z powodu przeważającej ważności wykształcenia religijnego, szkoły ludowe zostają w ścisłym związku z kościołem, a kierunek ich uważany być powinien jako wspólne zadanie tak państwa jak kościoła, dla tego też pomyślny rozwój tych szkół przedewszystkiem na tem polega, żeby władze szkolne tak rządowe jak kościelne, i ich organa zawsze za spólnem porozumieniem działały i szczerze sobie w tym względzie dopomagały;

b) z powodu wielkiej liczby szkół ludowych, z powodu różności w wykształceniu nauczycieli, dalej z powodu, iż wszędzie co do istoty zachować potrzeba jednostajność w urządzeniu szkół takowych, należy wszelką zmianę, dotyczącą wewnętrznego urządzenia tejże instytucji zaprowadzać powoli z oględnością, a żeby nie naruszyć porządku całej obszernej instytucji, i nie wpaść w nieład trudny do naprawy.

4. W podróżach, które odbywać będzie w celu odwiedzenia szkół, zadaniem jego jest, w rozmowie z nadzorcami szkół powziąć wiadomość o stanie i potrzebach szkół, i podać skazówki, jakie mu się potrzebnymi być wydają. Będzie także odwiedzać pojedyncze szkoły, przy tej sposobności udzielać rady nauczycielom i starać się poznać najznakomitszych z nich, aby ich użyć w zakładach, przeznaczonych do wykształcenia nauczycieli, do kierowania większemi szkołami i obracać takowych do spisanania lub osądzenia książek i planów szkolnych, równie jak do komisji doradczych. Wszelako nie ma prawa wydawania rozporządzeń lub rozkazów w tej mierze.

5. Szczególną bacność winien zwrócić na zbadanie stanu zakładów, przeznaczonych do wykształcenia nauczycieli (kursów przygotowawczych). Obowiązany jest przeto odwiedzać w podróżach swoich wykłady takowe, zgromadzać nauczycieli każdego takiego zakładu około siebie w celu powzięcia wiadomości o stanie jego, udzielać przytem rady swojej i o ile stosunki miejscowe dozwolą, być przytomnym przy egzaminach kandydatów.

Tym końcem winien powziąć wiadomość o datach, w których się egzamina odbywać mają, i wpływać przez władzę szkolną krajową na oznaczenie takowych.

6. Winien równie dokładną powziąć wiadomość o zgromadzeniach nauczycieli i czynić wnioski do uregulowania takowych.

Tymczasem starać się będzie swym wpływem osobistym o to, a żeby wyżej wykształceni nauczyciele i duchowni udział w nich mieli. Często przedkładać będzie tym zgromadzeniom pytania, a żeby przyjąć w pomoc tym, którzy nie są zdolni obracać stosowny przedmiot do narad swoich, tudzież a żeby zarazem pozyskać mógł objaśnień, pożądaných w pewnych przedmiotach.

7. Winien mieć także udział przy właśnie zarządzonem przekształceniu klas czwartych na dwuroczne szkoły realne niższe; na nim polega szczególnie obowiązek wykonania §^{tu} 40 zarysu organizacji szkół realnych, w tym celu winien się porozumieć z doświadczonemi ludźmi fachowemi w dotyczących okolicach.

d) *Berathung der pädagogischen Seite, der wichtigeren currenten Geschäfte, zu welchem Ende im Geschäftsstücke, welche eine solche Seite darbieten, zur Einsicht und Aeusserung von dem administrativen Referenten mitzutheilen sind.*

3. *Zwei Grundsätze hat er sich bei seinem Wirken besonders gegenwärtig zu halten:*

- a) *dass wegen der überwiegenden Wichtigkeit der religiösen Bildung die Volksschule in innigem Zusammenhange mit der Kirche stehen, und als eine gemeinsame Angelegenheit des Staates und der Kirche behandelt werden muss, daher das Gedeihen dieser Schule vor Allem darauf beruht, dass von den Schulbehörden des Staates und der Kirche, und von deren Organen nie anders als im Einvernehmen gehandelt und aufrichtig darnach gestrebt werde, sich gegenseitig zu unterstützen;*
- b) *dass wegen der grossen Anzahl der Volksschulen, wegen des verschiedenen Bildungsgrades der Lehrer und wegen der Nothwendigkeit eines im Wesentlichen überall gleichmässigen Vorganges in diesen Schulen, jede, die innere Einrichtung des Institutes betreffende Veränderung nur langsam und mit Vorsicht eingeführt werden darf, um die Ordnung des ganzen ausgedehnten Institutes nicht zu erschüttern und in eine schwer zu heilende Verwirrung zu stürzen.*

4. *Auf seinen Reisen zur Besichtigung der Schulen, wird es seine Aufgabe seyn, mit den Schulaufsehern sich zu besprechen, von ihnen über den Zustand und die Bedürfnisse der Schulen Kunde zu erhalten, und ihm nöthig scheinende Winke zu geben. Einzelne Schulen wird er besuchen, dabei den Lehrern mit seinem Rathe an die Hand gehen, und bemüht seyn, die Vorzüglichsten aus ihnen kennen zu lernen, um sie für Lehrerbildungsanstalten, für die Lettung grösserer Schulen benützen, oder bei Abfassung oder Beurtheilung von Lehrbüchern und Lehrplänen und bei commissionellen Berathungen verwenden zu können. Hiebei Anordnungen zu treffen oder Befehle zu geben, ist er nicht berechtigt.*

5. *Eine besondere Aufmerksamkeit hat er der Erforschung des Zustandes der Lehrerbildungsanstalten (Präparandencurse) zuzuwenden. Er hat daher auf seinen Reisen dem Unterrichte derselben beizuwohnen, die Lehrer einer jeden zu einer Besprechung über den Zustand derselben zu versammeln, dabei seinen Rath zu geben, und bei den Prüfungen der Candidaten, soweit die Localverhältnisse es gestatten, gegenwärtig zu seyn.*

Zu diesem Ende hat er sich in die Kenntniss von den Prüfungstagen zu setzen und auf die Feststellung derselben einen entsprechenden Einfluss durch die Landesschulbehörde zu üben.

6. *Von den Lehrerversammlungen hat er genau Kenntniss zu nehmen, und die Vorschläge zu ihrer Regulirung zu machen.*

Einstweilen wird er durch persönlichen Einfluss dahin wirken, dass besonders höher gebildete Seelsorger und Lehrer sich an denselben betheiligen. Er wird diesen Versammlungen öfter Fragen vorlegen, welche dazu dienen, um solche, welche selbst eine passende Wahl des Stoffes ihrer Besprechungen zu treffen, minder geschickt sind, zu unterstützen, und um zugleich sich selbst mancherlei wünschenswerthe Aufklärungen zu verschaffen.

7. *Bei der eben vor sich gehenden Umgestaltung der 4. Classen in zweijährige Unterrealschulen hat er mitzuwirken; ihm liegt besonders die Ausführung des §. 40 des Entwurfes der Organisation der Realschulen ob, und er hat zu diesem Zwecke mit den erfahrenen Geschäftsmännern der betreffenden Gegenden sich ins Einvernehmen zu setzen.*

II. O inspektorach gimnazyów.

1. Inspektorowie gimnazyalni mają obowiązek kierowania gimnazyami już istniejącymi, których pewna liczba każdemu z nich przydzieloną zostanie, tak we względzie umiejętnym, dydaktycznym, jako też dyscyplinarnym.

2. Należy częścią przez wzajemne udzielanie do przejrzenia ważniejszych aktów, częścią przez narady kolegialne starać się o to, ażeby obadwaj inspektorowie wykonywali kierunek gimnazyów według jednakowych zasad.

3. W ogólności winni są inspektorowie gimnazyalni starać się nabyć wiadomości dokładnej o stanie naukowym i dyscyplinarnym każdego z gimnazyów publicznych w każdym czasie, tudzież o środkach, do podniesienia ich prowadzących, równie też winni czuwać nad wykonaniem praw państwa i kraju i rozporządzeń ministeryalnych, wydanych co do gimnazyów, i nad całą urzędową czynnością dyrektorów i nauczycieli, nakoniec zarządzić potrzebne do ich dobra środki, w zakresie swoim leżące, lub czynić wnioski w tym przedmiocie do władzy właściwej.

Gdyby w przyszłości powstały w Czechach gimnazya prywatne, lub szkoły prywatne, z wykładami nauk gimnazyalnych, inspektorowie gimnazyalni będą mieć nad nimi nadzór, stosownie do przepisów, na ten przypadek wydać się mających.

4. Protokoły konferencyj ciał nauczycielskich tak zwyczajnych jak nadzwyczajnych, i przesłanych natychmiast do władzy szkolnej krajowej załatwiać winien właściwy inspektor gimnazyalny.

5. Tenże ma obowiązek, przedłożony mu przez dyrektora każdego gimnazjum przy końcu roku szkolnego szczegółowy plan wykładów na następujący rok szkolny potwierdzić, jeżeli go znajduje zgodnym z ogólnymi przepisami, przy czem może poczynić zmiany w rozdzieleniu prac między pojedynczych nauczycieli tam, gdzie według znajomości swojej osób, zmianę taką dla dobra gimnazjum za pożyteczną lub potrzebną trzyma. Jeżeli zaś przy przedłożeniu planu wykładów lub w innym czasie zrobiona będzie propozycja do zaprowadzenia zmian w powszechnym planie naukowym, czyli to co do odgraniczenia pojedynczych przedmiotów naukowych dla klas pojedynczych, czyli też co do liczby godzin, każdemu przedmiotowi tygodniowo poświęconych, itp. także propozycje winny być wraz z opinią przedłożone ministerstwu nauk.

6. Inspektor gimnazyalny winien mieć zawsze dokładną wiadomość o książkach szkolnych, używanych w każdym gimnazjum.

Książki nie approbowane, a znajdujące się dotąd w używaniu, winien przeglądać w celu approbowania takowych, niestosowne odrzucić i czuwać nad tem, ażeby odtąd już żadna książka nieapprobowana nie weszła w używanie.

7. Inspektor gimnazyalny winien kierować egzaminami dojrzałości i czuwać nad nimi, a zarazem według nich ocenić miarę postępu, jaki uczniowie na gimnazyach uczynili.

Jeżeli wielka liczba gimnazyów, oddanych pod dozór inspektora nie dozwala mu przedsiębrać we wszystkich osobiście egzaminów dojrzałości, winien dla pewnych gimnazyów, szczegółowo wymienić się mających, przedstawić na ten cel ministerstwu oświecenia zastępcę.

II. Die Gymnasial-Inspectoren.

1. Den Gymnasial-Inspectoren liegt die Leitung der vorhandenen Gymnasien, von denen einem jeden Inspector eine bestimmte Anzahl zunächst zugewiesen wird, in wissenschaftlicher didactischer und disciplinärer Beziehung ob.

2. Es ist theils durch Mittheilung der wichtigeren Geschäftsstücke zu gegenseitiger Einsicht, theils durch Collegial-Berathung dafür zu sorgen, dass die Leitung der Gymnasien durch beide Inspectoren nach gleichen Grundsätzen erfolge.

3. Im Allgemeinen haben die Gymnasial-Inspectoren den öffentlichen Gymnasien gegenüber, sich genaue Kenntniss von dem jeweiligen wissenschaftlichen und disciplinären Zustande eines jeden derselben und von den Erfordernissen zu dessen Hebung zu verschaffen, die Ausführung der die Gymnasien betreffenden Reichs- und Landesgesetze und Ministerial-Verordnungen, sowie die gesammte ämtliche Thätigkeit der Directoren und Lehrer zu überwachen, und die innerhalb ihres Wirkungskreises liegenden Massregeln zum Wohle derselben selbst zu treffen, andere aber gehörigen Ortes zu veranlassen oder zu beantragen.

Falls künftig Privatgymnasien oder Privatschulen, in welchen Gymnasial-Unterricht ertheilt wird, in Böhmen bestehen, haben die Gymnasial-Inspectoren über sie die Aufsicht nach den besonderen für diesen Fall zu gebenden Normen zu führen.

4. Die Protokolle über die regelmässig oder ausserordentlich gehaltenen Conferenzen der Lehrkörper, welche sogleich an die Landesschulbehörde einzureichen sind, werden von dem betreffenden Gymnasial-Inspector erledigt.

5. Derselbe hat den vom Director eines jeden Gymnasiums am Schlusse des Schuljahres einzureichenden speciellen Lectionsplan für das folgende Schuljahr, wofern er ihn mit den allgemeinen Vorschriften übereinstimmend findet, zu bestätigen, es steht ihm dabei zu, in der Vertheilung der Arbeiten an die einzelnen Lehrer, Aenderungen zu treffen, wo er diess nach seiner Personalkenntniss zum Wohle des Gymnasiums für rathsam oder nöthig erachtet. Werden dagegen bei Einreichung des Lectionsplanes oder ausserdem Aenderungen des allgemeinen Studienplanes in Vorschlag gebracht, in Betreff der Abgränzung der einzelnen Lehrstoffe für die verschiedenen Classen oder in Ansehung der, einem jeden gewidmeten wöchentlichen Stundenzahl u. dgl., so sind diese Anträge mit einem Gutachten dem Unterrichts-Ministerium vorzulegen.

6. Von den an jedem Gymnasium gebrauchten Schulbüchern muss der Gymnasial-Inspector jederzeit genaue Kenntniss haben.

Die bereits im Gebrauche befindlichen nicht approbirten Bücher hat er zum Zwecke der Approbation zu untersuchen, unzuweckmässige sogleich zu entfernen und darauf zu sehen, dass von nun an kein nicht approbirtes Buch in Gebrauch genommen werde.

7. Die Maturitätsprüfungen hat der Gymnasial-Inspector zu leiten und zu überwachen, und diese Prüfungen zugleich zur Erforschung der Erfolge zu benützen, welche die einzelnen Gymnasien an ihren Schülern erreichen.

Wenn die grosse Anzahl der ihm unterstellten Gymnasien es für den Gymnasial-Inspector unmöglich macht, die Maturitätsprüfung an allen persönlich abzuhalten, so ist für bestimmte von ihm zu bezeichnende Gymnasien ein Stellvertreter zu diesem Zwecke dem Unterrichts-Ministerium vorzuschlagen.

8. Oprócz powyższych (3—6) regularnie użytych środków do zbadania naukowego i dyscyplinarnego stanu pojedynczych gimnazyów, winien inspektor gimnazjalny od czasu do czasu odwiedzać osobiście gimnazya.

Jego obowiązkiem jest, w czasie reformy gimnazjalnej poddać gruntownej rewizji każde gimnazjum raz przynajmniej w każdym kursie. Przy tej sposobności odwiedzać winien każdą klasę i każdego nauczyciela gimnazjalnego w czasie wykładów jego, (przyczem szanować będzie powagę nauczyciela) uważać treść, metodę i skutek wykładów, równie jak zachowanie się klas pod względem karności, powziąć dokładną wiadomość o używanych lub projektowanych książkach szkolnych, i postępować w tej mierze według zasad w N. 6 wskazanych.

Równie też winien powziąć wiadomość o środkach do nauczania pod ręką będących, i rozpoznać, o ile takowe wystarczają dla potrzeby nauczycieli i uczniów.

Prócz tego winien odbyć konferencję z ciałem nauczycielskiem pod swoją własną prezydencją i na tejże poddać pod rozagę prócz przedmiotów, dotyczących naukowego i dyscyplinarnego stanowiska szkoły, także reformy zaprowadzone przez ministerstwo. Przeszkody, jakie te reformy napotykają lub zarzuty, jakie się przeciw takowym czynią, wziąć do wiadomości i udzielić objaśnień i skazówek do przeprowadzenia takowych.

On ma także prawo przy tej sposobności czynić uwagi, udzielać rad, i dawać nagany dyrektorom i nauczycielom; upoważniony jest także z własnej mocy rozporządzić co potrzeba, wszelako odpowiedzialny jest za to przed namiestnikiem, mogącym temu upoważnieniu wytknąć obszerniejsze lub ściślejsze granice.

O tem co rewizya wykaże, winien złożyć szczegółową relację ministerstwu oświecenia, w której wyrażone być musi, jakich sił i środków nauczania potrzebuje gimnazjum, ażeby żądaniu swemu odpowiedzieć mogło.

9. Co się tycze zewnętrznych stosunków gimnazjum, jako to: stanu budynku gimnazjalnego, pomieszczenia klas, biblioteki i innych pomocniczych nauczania środków w miejscach stosownych itp. inspektor gimnazjalny winien o tem powziąć wiadomość, i uczynić władzy szkolnej krajowej odpowiednie ku temu wnioski.

10. Relacje sumaryczne, które przy końcu każdego szkolnego roku przedkładać mają dyrektorowie gimnazyów władzy szkolnej krajowej, winni inspektorowie obadwaj wziąć pod ścisłą rozagę, i spólnie relację główną złożyć ministrowi oświecenia o stanie gimnazyów, które im poruczone zostały.

Takowa relacja winna oprócz potrzebnych dat statystycznych co do osób nauczycieli i liczby uczniów itp. zawierać także ocenienie, polegające na własnem spostrzeżeniu inspektorów gimnazjalnych, co do stanu, w jakim się znajdują wykłady i karność na pojedynczych gimnazyach, przyczem powołać się mogą co do szczegółów na relację, o wizytacyach uczynioną. Powinni przytem zrobić propozycje, w jaki sposób zaradzićby można wadom istniejącym za spóldziałaniem ministerstwa.

Relacje sumaryczne dyrektorów gimnazjalnych winny być załączone w oryginalne wraz z dotyczącymi do załatwienia projektami.

8. Ausser diesen (3—6) regelmässig in Anwendung kommenden Mitteln zur Erforschung des wissenschaftlichen und disciplinaren Zustandes der einzelnen Gymnasien, hat der Gymnasial-Inspector von Zeit zu Zeit Visitationen der Gymnasien persönlich anzustellen.

Es ist seine Pflicht, während der Dauer der Gymnasialreform, jedes seiner Gymnasien in jedem Semester wenigstens Einmal einer gründlichen Revision zu unterwerfen. Er hat hiebei jede Classe und jeden Lehrer des Gymnasiums in seinen Lectionen zu besuchen (wobei er das Ansehen der Lehrer gebührend berücksichtigen wird), Inhalt, Methode und Erfolg des Unterrichtes und die disciplinäre Haltung der Classen zu beobachten, sich von den gebrauchten und in Vorschlag gebrachten Lehrbüchern gründliche Kenntniss zu verschaffen und in dieser Hinsicht nach den, Nr. 6 bezeichneten Grundsätzen zu verfahren.

Ebenso hat er von den vorhandenen Lehrmitteln Kenntniss zu nehmen, und zu untersuchen, in wie weit sie dem Bedürfnisse der Lehrer und Schüler genügen.

Ferner hat er eine Conferenz mit dem Lehrkörper unter seinem eigenen Vorsitze zu halten, und darin ausser den übrigen den wissenschaftlichen und disciplinaren Zustand der Schule betreffenden Gegenständen, namentlich auch die von dem Ministerium eingeleiteten Reformmassregeln zur Sprache zu bringen. Hindernisse, welche denselben entgegenstehen, oder Einwürfe, welche dagegen erhoben werden, zur Kenntniss zu nehmen, Aufklärungen und Anleitungen zu deren Ausführung zu geben.

Es steht ihm zu, bei diesen Gelegenheiten den Directoren und Lehrern, Bemerkungen, Rathschläge und Rügen auszusprechen; auch ist er berechtigt, selbständig Anordnungen zu treffen, doch ist er für die getroffenen dem Statthalter verantwortlich, der die Befugniß dazu erweitern und beschränken kann.

Ueber den Befund der Revision hat er an das Unterrichts-Ministerium einen speciellen Bericht zu erstatten, in welchem besonders bezeichnet seyn muss, welche Lehrkräfte oder Lehrmittel das Gymnasium bedarf, um seine Aufgabe erfüllen zu können.

9. Was die äusseren Verhältnisse des Gymnasiums betrifft, als: bauliche Beschaffenheit des Gymnasiallocales, die Unterbringung der Classen, der Bibliothek und anderer Lehrmittel in dazu geeignete Räume u. dgl., so hat sich der Gymnasial-Inspector davon in Kenntniss zu setzen, und in der Landesschulbehörde die etwa erforderlichen Anträge zu stellen.

10. Die jährlich am Schlusse des Schuljahres von den Directoren der Gymnasien an die Landesschulbehörde einzureichenden Schlussberichte, haben die beiden Gymnasial-Inspectoren sorgfältig zu erwägen und mit ihrer Beihilfe gemeinschaftlich einen Hauptbericht über den Zustand der ihnen unterstellten Gymnasien an das Unterrichts-Ministerium zu erstatten.

Dieser muss ausser den erforderlichen statistischen Daten über Lehrpersonale, Schülerzahl u. dgl. das aus eigener Beobachtung geschöpfte Urtheil der Gymnasial-Inspectoren über den Zustand des Unterrichtes und der Disciplin an den einzelnen Gymnasien enthalten, wobei sich dieselben über das Detail auf ihre Visitationsberichte berufen können. Sie haben zugleich vorzuschlagen, wie den etwa vorhandenen Mängeln durch die Mitwirkung des Ministeriums abgeholfen werden könnte.

Die Schlussberichte der Gymnasial-Directoren sind im Originale sammt den betreffenden Erledigungsentwürfen beizulegen.

11. Przedmioty wskazane w §§. 11 — 20 rozporządzenia z dnia 23. Stycznia 1850 o ustanowieniu władzy szkolnej krajowej należą do referatu dotyczącego inspektora gimnazyalnego.

12. Należy według możliwości uważać na to, żeby obadwaj inspektorowie w równym czasie nie oddalali się z Pragi, dla tego, żeby w niebytności jednego, drugi mógł ułatwiać sprawy naglące, chociażby takowe dotyczyły gimnazyów, podlegających inspektorowi nieobecnemu. Tylko w czasie egzaminów dojrzałości można zrobić wyjątek z tej reguły, w takim razie należy sprawy naglące posłać za nieobecnymi, lub jeżeli są mniejszej wagi załatwić przez referenta administracyjnego, resztę zaś zachować aż do ich powrotu.

13. Wyliczone w niniejszej instrukcyi obowiązki nie obejmują wszystkich przypadków, w których inspektorowie gimnazyów czynnymi być winni; oczekuje się raczej od nich, iż norma poddzieloną rozważę wszystko, cokolwiek przyczynić się może do podniesienia tak umiejętnej jako też pedagogicznej strony powierzonych im gimnazyów, i będą umieli trafnie ocenić stanowisko sobie polecone, pośredniczące między ministerstwem a pojedynczemi gimnazyami.

Thun m. p.

11. Die in den §§ 11—20 der Verordnung vom 23. Jänner 1850 über die Einsetzung der Landesschulbehörde bezeichneten Gegenstände gehören in das Referat des betreffenden Gymnasial-Inspectors.

12. Es ist nach Möglichkeit darauf zu sehen, dass nicht beide Inspectoren zugleich und für längere Zeit von Prag sich entfernen, damit, wenn der eine von ihnen abwesend ist, der andere dringende Geschäftsstücke, auch wenn sie die dem abwesenden Inspector unterstehenden Gymnasien betreffen, zu erledigen im Stande sei. Nur zur Zeit der Maturitätsprüfungen kann hievon in der Regel eine Ausnahme gemacht werden, und es sind in diesem Falle dringende Geschäftsstücke den Abwesenden nachzusenden, oder bei geringerer Wichtigkeit von dem administrativen Referenten zu erledigen, die übrigen aber bis zu ihrer Rückkehr aufzubewahren.

13. Die in dieser Instruction aufgezählten Verpflichtungen, sollen nicht die sämtlichen Fälle erschöpfen, in welchen die Gymnasial-Inspectoren wirksam zu seyn haben; vielmehr wird erwartet, dass sie Alles, was zur Förderung der wissenschaftlichen und pädagogischen Tüchtigkeit der ihnen unterstellten Gymnasien beitragen könne, zum Gegenstande ihrer Aufmerksamkeit und Thätigkeit machen, und dabei die ihnen angewiesene vermittelnde Stellung zwischen dem Ministerium und den einzelnen Gymnasien richtig erwägen werden.

Thun m. p.

Wojewódzki Urząd Wykonawczy w Warszawie

Warszawa, dnia 15 października 1954 r.

Dotyczy: ...

W sprawie ...

27

Wobec powyższego ...

Wobec powyższego ...

Wobec powyższego ...

Wobec powyższego ...

Wobec powyższego ...